

DysfaSing – Musikkterapi ved dysfagi i tidlig fase av Huntingtons sykdom

Av Sunniva Ulstein Kayser og Linda Røyseth Lohne

DysfaSing er et samarbeidsprosjekt mellom NKS Olaviken alderspsykiatriske sykehus, Helse Bergen, Universitet i Bergen / Bergen fMRI group og Samla AS. Intensjonen er å evaluere hjemmebasert musikkterapi som intervensjon for dysfagi i tidlig fase av HS. Pilotstudien er finansiert av Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi og NKS Olaviken. Fokuset bygger på studier fra andre nevrologiske/nevrodegenerative sykdommer hvor musikkterapi har vist seg å være effektiv for å adressere dysfagi gjennom vokaløvelser som aktiviserer og styrker svelgmuskulaturen, samt en positiv effekt på deltakernes psykiske helse og livskvalitet. (Kim, 2010; Stegemöller et. al., 2017). Designet er mixed method og hovedintensjonen er å samle erfaringer fra to deltakere i tidlig fase av HS som gjennomgår et 10 ukers hjemmebasert musikkterapeutisk intervensjonsprogram med pre/post målinger av svelgevansker (videofluroskopi/ Sydney Swallow Questionnaire) psykiske funksjon (HADS, RAND-36, Panas-N) og kognitive funksjon (MoCA, fMRI). Det kvalitative datamaterialet består av loggskjema og intervju av deltakerne. Intervensjon 1, 5 og 10 blir videofilmet og analyseres av psykologspesialist Kristine Madsø (NKS Olaviken/UIB). For å kartlegge hvor ofte intervensjonene bør gjennomføres, har deltakerne blitt delt opp i høy/lav dose. Høydose-deltakeren benytter seg av appen «Mundu» (tidligere kalt «Alight») som egentreningsverktøy to ganger i uken, i tillegg til ukentlig direkte musikkterapi. Lavdose-deltakeren får ukentlig musikkterapi. Datainnsamlingen foregår høsten 2021 og erfaringene fra pilotstudien danner grunnlag for en større RCT studie i et ph.d.-forløp. DysfaSing er, så vidt vi vet, den første studien som utforsker musikkterapiens bidrag i møte med dysfagi ved HS. Gjennom studien vil derfor musikkterapi bli implementert inn i nye fagfelt og arbeidsområder innenfor Huntingtons sykdom og helsesektoren.

Litteratur

Kim, S.J. (2010) Music Therapy protocol development to enhance swallowing training for stroke patients with dysphagia. *Journal of Music Therapy* 2010 37 (2), 102-119. Downloaded from: <http://dx.doi.org/0.1093/jmt/47.2.102>

Stegemöller, E.L., Hibbing, P., Radig, H. & Wingate, J. (2017). Therapeutic singing as early interventions for swallowing in persons with Parkinson's disease. *Complementary Therapies in Medicine* 2017 (31), 127-133. Downloaded from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ctim.2017.03.002>